

Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

2033-MD, or. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale,
tel. (37322) 227620, fax (3722) 232388

Ministry of Education, Culture and
Research of the Republic of Moldova

2033-MD, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
tel. (37322) 227620, fax (3722) 232388

Nr. 05/3-09/7184 din 11.12.19

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

Prin prezenta, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării informează cu referire la subiectul expus în adresarea nr.03/1671 din 15.10.2019.

Conform prevederilor *Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.691/2017, ministerul este organul central de specialitate al administrației publice care promovează politica de stat în domeniul educației, responsabil de elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare și de asigurare a calității în sfera educației.

Curricula școlară la *Istoria românilor și universală și Limba și literatura română* (ediția 2019) pentru toate treptele de școlaritate, de rând cu celelalte discipline școlare, a fost pusă în aplicare, conform art.40, alin.(4) al Codului educației nr.152/2014, prin decizia Consiliului Național pentru Curriculum (22 din 5 iulie 2019) și a ordinului ministrului nr.906 din 17 iulie 2019.

La elaborarea documentului reglator al disciplinei *Istoria românilor și universală* s-a ținut cont de recomandările experților internaționali referitoare la studierea istoriei, incluse în documentele elaborate la nivel european: *Recomandarea 15 (2001) privind predarea istoriei în Europa în secolul XXI*, *Recomandările Adunării Parlamentare cu privire la dimensiunea europeană a educației (Recomandarea 111/1989)*, *cu privire la învățarea istoriei în Europa (Recomandarea 1283/1996)*, *Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind educația în ceea ce privește păstrarea moștenirii istorice (Recomandarea nr. R(2000)13)*, *Memorandumul pentru educația permanentă*, elaborat de Uniunea Europeană precum și sugestiile parvenite din raioanele republicii, urmare a discuțiilor la nivel de comisii metodice, reuniuni metodice raionale și republicane.

În ansamblul disciplinelor școlare, *Istoria românilor și universală* își menține privilegiul printre științele socio-umanistice de a contribui direct la formarea culturii generale, a unui sistem de valori caracteristic societății civilizate, având la bază educația patriotică, morală și decențe ale comportamentului cotidian, care, luate drept dovadă și/sau garanție a judecății acțiunilor oamenilor, determină interpretările, interacțiunile și comportamentele sociale.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea
discriminării și asigurarea egalității

INTRARE Nr. 1899
"13" 12 20 19

Astfel, conținuturile educaționale conform Curriculumului la disciplină sunt structurate, pentru toate ciclurile din învățământul general, pornind de la istoria locală spre istoria națională, regională și universală, eșalonate în context cronologic sau problematic, în funcție de epoca studiată și pot fi accesate la adresa https://mecc.gov.md/sites/default/files/istoria_curriculum_gimnaziu_rom.pdf. Conform curriculumului la disciplină nu mai puțin de 5% din numărul anual de ore sunt atribuite pentru studierea istoriei locale. Aceasta presupune desfășurarea activităților de învățare în bază de proiect ce vin să asigure studierea istoriei locale prin implicarea elevilor în studierea și promovarea personalităților și obiectelor istorice, a monumentelor și vestigiilor, precum și a patrimoniului din localitate, regiune și țară. De menționat că documentul include pentru toate epocile istorice studierea conținuturilor curriculare cu referire la minoritățile naționale conlocuitoare pe teritoriul țării.

În vederea exercitării atribuțiilor în sfera de competență Ministerul Educației, Culturii și Cercetării conform art.14, alin.(2) al *Codului educației*, este în drept să constituie comisii, grupuri de experți. Astfel, prin dispoziția ministrului educației nr.625 din 18.11.2012, a fost constituit Grupul de lucru, în scop consultativ, privind eficientizarea educației istorice în învățământul preuniversitar alcătuit din reprezentanții comunității academice, științifice și educaționale din țară (Institutul de Istorie, USM, ULIM, UPS „I. Creangă”, autori de curriculum, cadre didactice, etc).

Decizia privind crearea Grupului de lucru în sarcina căruia să fie atribuită evaluarea stării actuale a procesului educațional la istorie și elaborarea perspectivelor de dezvoltare calitativă a educației istorice în învățământul preuniversitar din Republica Moldova constituie operațiune administrativă care a precedat emiterea ordinului nominalizat.

Între altele, în scopul elaborării unei Concepții durabile privind educația istorică, Grupul de lucru a solicitat comunității științifico-educative (35 consilii metodice raionale) opinia argumentată cu privire la perspectivele dezvoltării educației istorice în învățământul general din Republica Moldova.

În același context, reamintim că misiunea educației istorice, ca disciplină școlară, pentru ciclul primar, gimnazial și liceal este orientată spre înțelegerea trecutului propriului popor și a diversității tradițiilor culturale și istorice ale popoarelor lumii pentru a înlătura prejudecățile și a încuraja toleranța între oameni.

Având la bază prevederile cadrului normativ reglementator în vigoare, disciplina de studii *Istoria românilor și universală* își aduce contribuția la formarea și dezvoltarea competențelor cheie europene și naționale, cu precădere în ceea ce privește calitățile viitorului cetățean democratic, capabil să facă față cerințelor societății contemporane.

Cu privire la disciplina *Limba și literatura română* menționăm că aceasta are statut de disciplină obligatorie pentru toate treptele de școlaritate și are un rol esențial în dezvoltarea personalității

elevilor, în formarea unor competențe necesare pentru învățare pe tot parcursul vieții, precum și în procesul de integrare socială a acestora, de conștientizare a calității lor de cetățean.

Subliniem faptul că literatura din Republica Moldova este parte a mării literaturi române, iar patrimoniul literar reprezentat de marii clasici Gheorghe Asachi, Ion Creangă, Mihai Eminescu, Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi etc. s-a dezvoltat în plan diacronic ca un tot întreg, fiind scrisă în limba română. Prin urmare, nu putem, segrega literatura din spațiul basarabean de cea românească.

În același timp, menționăm că pentru a asigura drepturile minorităților naționale la educație în limba maternă și la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale ministerul elaborează variate programe de studii. Una dintre opțiunile propuse este programul cu componenta etno-națională, conform căreia în școlile din localitățile compact populate de ucraineni, găgăuzi, bulgari este obligatorie studierea disciplinei *Limba și literatura ucraineană, Limba și literatura găgăuză, Limba și literatura bulgară* ca disciplină de studiu (3 ore săptămânal), precum și disciplina *Istoria, cultura și tradițiile poporului, ucrainean, găgăuz, bulgar* se studiază obligatoriu în ciclul primar și gimnazial.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării pledează pentru un învățământ echitabil, fără discriminare, respectând drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, inclusiv dreptul la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

MINISTRU

 Corneliu POPOVICI

Ex.: I. Belanciuc, tel.: 022 23 38 82, e-mail: iulia.belaciuc@mecc.gov.md

C. Lungu, 0 22 23 24 72, e-mail: corina.lungu@mecc.gov.md

N. Griu, 0 22 23 46 23, e-mail: natalia.griu@mecc.gov.md